

Po ptujskem receptu

Pred obnovljeno stavbo ptujskega gledališča in Orfejevim spomenikom je režiser Samo Strelec včeraj predstavil nov javni zavod Novi ZATO. Zbral je pisano družčino ljudi iz različnih institucij in z različnih področij, ki so v središče svojega zanimanja postavili tudi gledališče, in tako ponovil zdaj že zgodovinsko ustanavljanje prvega društva z imenom Gledališče ZATO. leta 1991 na Ptuj.

Kakšne zgodovinske posledice bo imelo tokratno ustanavljanje Novega ZATO., pa je le nekoliko nakazal s tremi področji njegovega delovanja: izobraževanje, raziskovanje in kultura. Prvi ZATO. so namreč ustanovili gledališki zanesenjaki s Ptuja, da bi pripravili ozračje in teren za ponovno uveljavitev poklicnega gledališča ter k temu pritegnili tudi gledalce in meščane. S predstavami Zaprta vrata, Na odprtem morju in drugimi so na poseben način dokazovali, kako Ptuj resnično potrebuje gledališče in že po dobrih štirih letih je takratna občina res ustanovila javni zavod in s tem poklicno gledališče. Zdaj je obnovljena tudi že ptujska gledališka stavba in Samo Strelec je začutil, da je potreben nov vzgib za nadaljnjo afirmacijo gledališča kot načina življenja ali kot pomembnega elementa v življenju slehernika.

Za to pa je potrebno izobraževanje za gledališče in o njem. S tem se bo ukvarjal Novi ZATO. Pri raziskovanju in ohranjanju gledališkega spomina pa želi spodbuditi zanimanje za naše prve gledališke portale (npr. www.sigledal.org) in digitalizirati slovensko gledališko dediščino.

Samo Strelec je tudi že napovedal prve kulturne manifestacije novega javnega zavoda. Po finalu svetovnega nogometnega prvenstva letos bo 5. julija na gradu Vurberk nogometni trening z Gojmirjem Lešnjakom Gojcem in v soboto pred volitvami v času volilnega molka klicanje duha Ivana Cankarja za narodov blagor po 20. verzu Matejevega evangelija (»Po njih sadovih jih boste torej spoznali«), ko bodo v nekaj dnevnik ponovitvah izvedli vzporedne volitve in razglasili zmagovalce.

Gledališče ZATO. je bil uspešen ptujski recept. Novi ZATO., ki ima na koncu preprosto postavljeno piko zato, ker ni več kaj povedati, saj je vse razumljivo (treba je le delovati), oživlja tega duha. Vprašanje za zdaj je le še, koliko nekdanjih mladih entuziastičnih gledaliških osebnosti bo pritegnil k sebi zdaj, ko so tisti prvi ustanovitelji ZATO. že znani igralci od Trsta do Maribora, režiserji in sploh znana imena slovenskega gledališča (Vojko Belšak, Peter Srpčič, Samo Strelec, Aljoša Koltak, Helena Peršuh ...). Ptuj gotovo potrebuje nov gledališki zagon. Zagon z gledališčem. Bila pa so v zgodovini že leta, ko je na slovenskih tleh prav to mesto vzdrževalo napetost na gledališkem področju, pa tudi določalo ritem in kazalo pot.

Franc Milošič